

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **J. H.**, zast. Mgr. Rebekou Mořovskou Židuliakovou, advokátkou, se sídlem Krátký lán 138/8, Praha 6, proti žalovanému: **Ředitelství silnic a dálnic s. p.**, se sídlem Čerčanská 2023/12, Praha 4, proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2024, č. j. 18 A 60/2024-36,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e v r a c í** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5 000 Kč**, který mu bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

### O d ů v o d n ě n í :

#### I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobce podal žalovanému dne 23. 7. 2024 žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný na ni reagoval přípisem, který žalobce obdržel dne 30. 7. 2024. Přípis však podle žalobce neobsahoval všechny informace, o které žádal. Proto podal dne 14. 8. 2024 stížnost k Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. ÚOOÚ však nezjednal v zákonné lhůtě nápravu. Žalobce se proto domáhal žalobou podanou dne 6. 9. 2024 k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ochrany proti nečinnosti žalovaného při vyřizování jeho žádosti.

[2] ÚOOÚ rozhodl o stížnosti rozhodnutím ze dne 2. 10. 2024, kterým žalovanému uložil, aby žalobcovu žádost do 15 dnů vyřídil. Dne 8. 10. 2024 žalobce požadované informace obdržel. Z tohoto důvodu vzal žalobce dne 10. 10. 2024 svoji žalobu zpět. Městský soud proto v záhlaví označeným usnesením řízení zastavil (výrok I.), dále uložil žalovanému, aby zaplatil žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13 342 Kč (výrok II.), a rozhodl o vrácení části soudního poplatku ve výši 1 000 Kč žalobci (výrok III.).

#### II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[3] Proti usnesení městského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), c) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Městský soud měl podle stěžovatele odmítnout žalobu jako nepřipustnou na základě § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. f) s. ř. s., neboť podání žaloby představuje zjevné zneužití práva. Stěžovatel v zákonem stanovené lhůtě poskytl žalobci informace, jeho stížnost včas předal ÚOOÚ a dle pokynu ÚOOÚ také věc vyřídil.

[5] Stěžovatel nebyl ve věci pasivně legitimován. Žalobce měl jako žalovaného označit nadřízený orgán, tedy ÚOOÚ. Právě ÚOOÚ byl ve věci nečinný, o čemž stěžovatel žalobce dne 3. 9. 2024 na základě žalobcova přípisu také informoval. Stěžovatel nemá ani pravomoc vydat rozhodnutí o stížnosti. Neodmítl-li městský soud žalobu podle předchozího bodu, měl ji z těchto důvodů zamítnout.

[6] Dále má stěžovatel za to, že žádost o informace kompletně vyřídil dne 30. 7. 2024, tedy v zákonné lhůtě. Stěžovatel se tedy nedopustil nečinnosti a žalobce nemohl být ve věci aktivně legitimován. Žaloba na ochranu proti nečinnosti neslouží k přezkumu vydaného úkonu. Nelze také uplatnit prostředek ochrany proti nečinnosti v rámci veřejné správy a bez vyčkání, jak s ním bude naloženo, podat žalobu k soudu. V takovém případě nedojde k předchozímu marnému vyčerpání prostředků ochrany. Proto měl městský soud žalobu odmítnout.

[7] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl. Usnesení o zastavení řízení z důvodu zpětvzetí žaloby nezasahuje do práv stěžovatele, a ten proto není oprávněn k podání kasační stížnosti (viz usnesení NSS ze dne 14. 7. 2021, č. j. 4 As 59/2021-68).

[8] Pokud by měly být podmínky řízení splněny, není kasační stížnost důvodná. V přípisu, kterým měl stěžovatel vyříditi žalobcovu žádost, se nenacházely všechny požadované informace. Žalobce podal žalobu proti stěžovateli na základě usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017-40, č. 3847/2019 Sb. NSS. Nečinný byl jak stěžovatel, tak ÚOOÚ. Odpovědnost za vyřízení žádosti však nese stěžovatel. Proti nečinnosti ÚOOÚ se žalobce nemohl bránit. Stěžovatel se nemůže zbavit odpovědnosti za svoji nečinnost poukazem na nečinnost ÚOOÚ. Skutečnost, že zástupkyňe žalobce zastupuje více žalobců v obdobných věcech, je otázkou specializace, nikoliv zneužití práva.

### III. Posouzení kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud nejprve konstatoval, že kasační stížnost obsahuje všechny náležitosti stanovené v § 106 odst. 1 s. ř. s., byla podána včas, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele jedná zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání potřebné k výkonu advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost však není subjektivně přípustná.

pokračování

[11] Nejvyšší správní soud se zabýval situací, kdy stěžovatel napadne kasační stížností výrok usnesení, kterým krajský soud zastavil řízení pro zpětvzetí žaloby žalobcem, s argumentací, že krajský soud měl kasační stížnost odmítnout. Má-li být kasační stížnost subjektivně přípustná, musí být stěžovateli způsobena určitá újma. Jde o újmu v procesním smyslu, proto je rozhodující výrok rozhodnutí krajského soudu. Majetkovou újmu spočívající v rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení nelze brát z hlediska subjektivní přípustnosti kasační stížnosti v úvahu. Pozice stěžovatele (žalovaného) bude v zásadě stejná jak v situaci, kdy krajský soud řízení zastaví, tak v situaci, kdy žalobu odmítne, případně i zamítne. Ve všech těchto případech by nebyla kasační stížnost žalovaného přípustná. Kasační stížnost proti tomuto výroku proto Nejvyšší správní soud odmítne podle § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz usnesení NSS ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 Ans 17/2012-33, body 9 - 12, jehož závěry byly potvrzeny usnesením rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018-52, č. 4024/2020 Sb. NSS).

[12] I v této věci brojí stěžovatel proti usnesení, kterým městský soud zastavil řízení pro zpětvzetí žaloby. Lze doplnit, že žalobce vzal žalobu zpět poté, co mu stěžovatel poskytl informace, o které žádal, a proto městský soud přiznal žalobci náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s.

[13] Stěžovatel uplatnil tři okruhy námitek: (i) městský soud měl žalobu odmítnout, protože žalobce zneužil svého práva podat žalobu a dále před jejím podáním nevyčerpal všechny prostředky ochrany, (ii) stěžovatel nebyl ve věci nečinnosti pasivně legitimován, (iii) stěžovatel kompletně vyřídil žádost ve stanovené lhůtě.

[14] Ani v jedné z těchto námitek netvrdí stěžovatel, jaká újma mu měla rozhodnutím městského soudu vzniknout, resp. všechny se vztahují nanejvýš k majetkové újmě, která vznikla stěžovateli výrokem o náhradě nákladů řízení. Taková újma však není z hlediska subjektivní přípustnosti kasační stížnosti relevantní (viz bod 55 usnesení č. j. 9 Afs 271/2018-52).

[15] Prvním okruhem námitek požaduje stěžovatel pouze změnu z výroku o zastavení řízení na výrok o odmítnutí žaloby. V případě obou těchto výroků je však soudní řízení ukončeno bez věcného projednání žaloby. Změna výroku by tedy pozici stěžovatele nijak nezměnila.

[16] Druhým okruhem námitek stěžovatel požaduje zamítnutí žaloby, neboť není pasivně legitimován. Stěžovatel však nepředestřel žádný konkrétní zájem, který na meritorním projednání má, ani netvrdí, že by mu vznikla újma tím, že k projednání žaloby nedošlo (srov. body 52 a 54 usnesení č. j. 9 Afs 271/2018-52).

[17] Třetí okruh námitek vychází z toho, že stěžovatel žádost řádně vyřídil, a tudíž nebyl nečinný. Tato námitka se tedy opět vztahuje k důvodnosti žaloby, a proto lze odkázat na vypořádání druhého okruhu námitek.

[18] Všechny okruhy námitek směřují výhradně proti výroku I. napadeného usnesení. Městský soud se však problematikou spadající pod druhý a třetí okruh námitek zabýval při rozhodování o náhradě nákladů řízení. Z výše uvedeného je zřejmé, že stěžovatelova kasační

stížnost proti výroku I. není subjektivně přípustná, a proto se Nejvyšší správní soud nemůže těmito námitkami věcně zabývat ani ve vztahu k výrokům II. a III. napadeného usnesení. Přípustnost napadení výroku o nákladech řízení je podmíněna přípustností alespoň jedné meritorní námitky (viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 9 Afs 271/2018-52 a ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007-64, č. 2116/2010 Sb. NSS).

#### IV. Závěr a náklady řízení

[19] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[21] Stěžovatel uhradil soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč. Nejvyšší správní soud rozhodl, že se stěžovateli vrací zaplacený soudní poplatek v plné výši. K odmítnutí kasační stížnosti došlo před prvním jednáním ve věci a podle § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soud v takovém případě vrátí zaplacený poplatek za řízení. Tato částka bude stěžovateli vyplacena k rukám jeho zástupce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

**P o u č e n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2025

Tomáš Kocourek  
předseda senátu